

Planter, Økologi, Natur og vandmiljø

Se klimaaftryk fra marker og afgrøder 2021 på Landmand.dk

SEGES beregnede i slutningen af november klimaaftrykket fra næsten alle marker på bedrifter, der bruger Mark Online. Der er nu som lovet foretaget en genberegning og opdatering af resultaterne på Landmand.dk for alle, der efterfølgende har registreret udbytter eller rettet andre oplysninger. Interessen har været stor – hele 1.081 landmænd har registreret udbytter de seneste 2 uger.

Nyhed

06. december 2021
Opdateret 21. december 2021

Det er noget helt nyt, at landmænd automatisk kan se klimaaftrykket fra egne marker og afgrøder. Klimaaftrykket pr. ha er beregnet for mere end 350.000 marker. Der er også beregnet et klimaaftryk pr. udbytteenhed for de marker, hvor udbyttet er registreret i Mark Online.

Ved den første præsentation på Landmand.dk i begyndelsen af december blev det oplyst, at der ville blive foretaget en genberegning resultaterne, hvis der blev registreret udbytter senest den 16. december. Hele 1.081 landmænd har benyttet denne mulighed. De opdaterede resultater for hver enkelt bedrift er præsenteret på Landmand.dk fra og med den 21. december.

I 2022 udvikler SEGES et klimaværktøj, der kan opgøre og præsentere klimaaftrykket fra hele landbrugsbedriften. Det er meningen, at der skal hentes data fra Mark Online til klimaværktøjet, der samler klimaaftrykket fra alle bedriftens produktionsgrene.

Formålet med den aktuelle præsentation af klimaaftryk på Landmand.dk er at teste datagrundlaget i Mark Online og vise, hvor langt vi kan komme med klimaberegningerne ud fra det datagrundlag, der allerede findes på bedrifter, der bruger Mark Online.

Sådan er klimaaftrykket beregnet

Der er mange kilder til emission af drivhusgasser ved dyrkning af afgrøder. I den aktuelle beregning af klimaaftryk pr. ha indgår følgende bidrag:

- Klimaaftryk fra produktion af handelsgødning
- Lattergas fra udbragt N i handelsgødning
- Lattergas fra udbragt N i husdyrgødning og anden organisk gødning
- Lattergas fra ammoniakfordampning
- Lattergas fra N i afgrøderester
- Lattergas fra nitratudvaskning (standardværdi pr. afgrøde)
- Klimaaftryk fra forbrug af kalk (standardværdi)
- Klimaaftryk fra forbrug af pesticider (standardværdi pr. afgrøde)
- Klimaaftryk fra forbrug af brændstof (standardværdi pr. afgrøde)

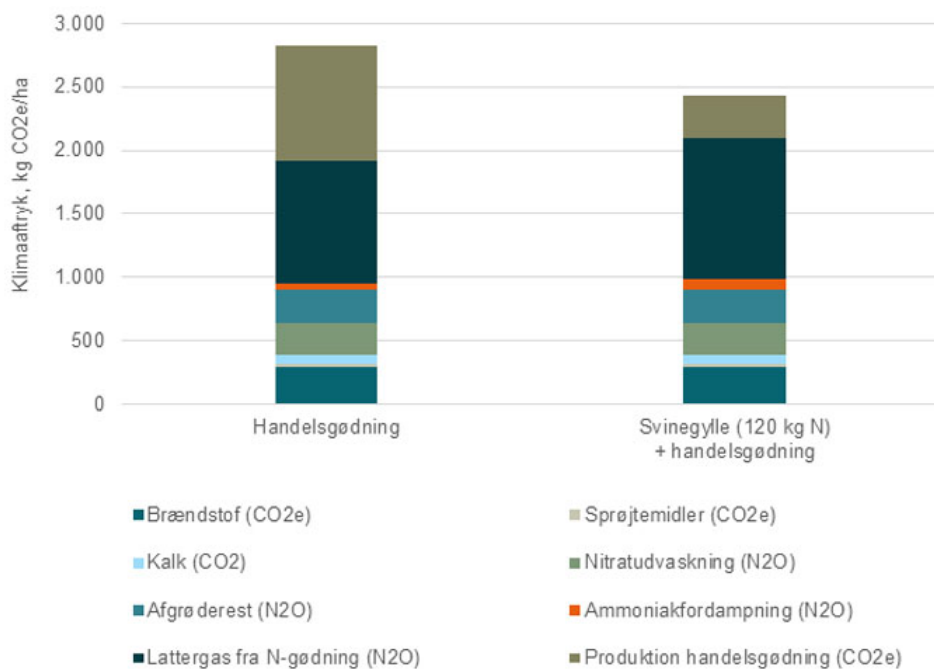
Kulstoflagring i jorden kommer med i beregningen af klimaaftryk i 2022, hvor der også vil blive udviklet en mere præcis opgørelse af klimaaftrykket fra forbrug af brændstof mv. I Mark Online er der præcise oplysninger om gødningsanvendelsen i hver enkelt mark. De emissioner af drivhusgasser, der er knyttet til gødningsanvendelsen, udgør typisk 60-70 pct. af markens samlede klimaaftryk.

Klimaaftrykket er også beregnet pr. produkt, dvs. pr. udbytteenhed, hvis markens udbytte er registreret i Mark Online. Klimaaftrykket pr. produkt fortæller hvor klimaeffektiv produktionen har været. Det er et vigtigt nøgletal. På Landmand.dk bliver der også foretaget en benchmarking af klimaaftryk pr. produkt.

Det beregnede klimaaftryk i hver enkelt mark bliver sammenlignet med et landsgennemsnit for hver enkelt afgrøde. På et markkort bliver det med farver vist, hvilke marker, der har et lavt, middelhøjt eller højt klimaaftryk pr. udbytteenhed.

Eksempel på klimaaftryk pr. ha for vinterhvede

I figur 1 er vist, hvor meget de forskellige bidrag til emission af drivhusgasser typisk vægter ved dyrkning af vinterhvede. Den ene søjle i figuren viser et typisk klimaaftryk for vinterhvede, der udelukkende er tilført handelsgødning (208 kg N/ha). Den anden søjle viser klimaaftrykket, hvis der er tilført 120 kg N udnyttet i svinegylle og resten som handelsgødning.

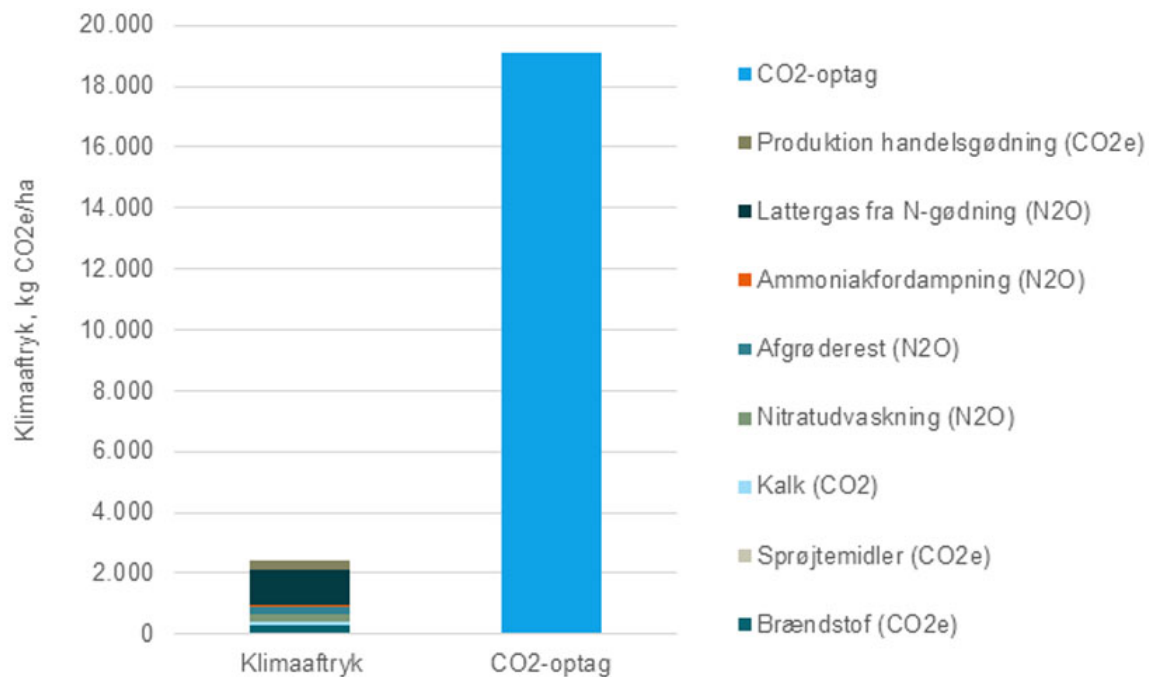
Figur 1. Eksempel på klimaaftryk pr. ha ved dyrkning af vinterhvede. Venstre søjle: Kun handelsgødning (208 kg N/ha). Højre søjle: Svinegylle (120 kg N/ha) + handelsgødning (i alt 208 kg N/ha udnyttet).

CO₂-optag i afgrøden

For alle marker med et registreret udbytte er CO₂-optaget i afgrøden også beregnet. Der kommer mange spørgsmål til, hvordan CO₂-optaget i afgrøderne indgår i klimaberegningerne. For almindelige landbrugsafgrøder bliver det optagne CO₂ frigivet igen inden for 1 år. For de fleste afgrøder sker frigivelsen i forbindelse med opfodring.

CO₂-optaget i landbrugsafgrøder og frigivelsen igen efterfølgende i forbindelse med opfodring indgår ikke i beregninger af klimaaftryk. Men derfor er et stort CO₂-optag stadig vigtigt, da det direkte afspejler størrelsen af udbyttet. Et højt udbytte er afgørende for at opnå et lavt klimaaftryk pr. produkt og dermed en klimaeffektiv produktion. I figur 2 er vist et eksempel på klimaaftryk i vinterhvede og CO₂-optag i kerne + halm ved et udbytte på 88 hkg pr. ha.

Figur 2. Eksempel på klimaaftryk pr. ha for vinterhvede (højre søjle fra figur 1) og CO2-optag i vinterhvede (kerne + halm) ved et udbytte på 88 hkg pr. ha.

Emneord

Afgrøder

Klima

Natur og vandmiljø

Tema: Klima og landbrug

SEGES har samlet den nyeste viden om klima og landbrug og sætter fokus på, hvordan du som landmand kan påvirke udslippet af drivhusgasser og arbejde hen imod et klimaneutralt landbrug.

Publiceret: 06. december 2021

Opdateret: 21. december 2021

Vil du vide mere?

Søren Kolind Hvid

Landskonsulent, Gødskning

SEGES

skh@seges.dk

+45 2372 0822

Rita Hørfarter

Specialkonsulent, GIS

SEGES

rih@seges.dk

+45 2026 5778

Støttet af

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES Innovation P/S	Tlf.	8740 5000
Agro Food Park 15	Fax.	8740 5010
8200 Aarhus N	Email	info@seges.dk

